

X. BILAG

1. Oversigt over emnegrupper i ASKSAM:

Nationen

1. Fædrelandet
2. Folket

Staten

3. generelt
4. enevældig styreform
5. demokratisk styreform
6. kongens stilling
7. regeringen
8. embedsmændene
9. forholdet mellem øvrighed og undersåtter
10. borgernes rettigheder
11. ret, retfærdighed og retsfølelse
12. begreberne frihed og lighed
13. forsvarsforhold

Stænderne/samfundsordenen

14. de forskellige stænder og deres indbyrdes forhold
15. holdninger til social mobilitet
16. adelen
17. bondestanden
18. husmænd
19. borgerstanden generelt, bybefolkningen
20. håndværk
21. handel, industri, søfart
22. arbejderklassen
23. militæret
24. gejstligheden
25. den lærde stand, kunst og videnskab
26. de fattige
27. andre befolkningsgrupper
28. forholdet mellem herskab og tjenestefolk generelt
29. forholdet mellem bønder og godsejere specielt

Landbrug

30.

Arbejde og fattigforsørgelse

31.

Overdådighed

32.

Familieforhold

33.generelt

34.ægteskab & kønsroller

35.børneopdragelse

Undervisningsvæsen

36.generelt

37.almueskoler og disses lærere

38.latinskoler og disses lærere

39.universitetet

40.pædagogik

Litteratur og læsning

41.

Tidens religiøse tilstande

42.tidens religiøsitet

43.tidens mangel på samme

Tidens moralske tilstande

44.

Syn på andre konfessioner og folkeslag

46.

Udenlandske forhold og begivenheder

47.den franske revolution

48.Napoleonskrigene

49.uroen i 1848

50.

51.øvrige udenlandske forhold og begivenheder

Danske politiske forhold og begivenheder

52.Struensee-perioden

53.Englandskrigene 1801-14

54.syn på stænderforsamlingerne

55.begivenhederne i 1848

60.

61.Øvrige danske politiske forhold og begivenheder

Sygdom, sundhed, naturkatastrofer

63.

64.Teknik

65.

Andet

66.

Visse grupper har kun et nummer, intet emne. Det skyldes, at der inden gennemlæsningen af prædikenerne blev holdt nogle numre fri for det tilfældes skyld, at der i løbet af gennemlæsningen skulle vise sig nogle oplagte emner, der ikke var forudset. Det gjorde der faktisk også i et par tilfælde.

Gruppeinddelingen gør ikke krav på nogen særlig originalitet eller på at være altomfattende. Den er bygget på grundlag af erfaringerne fra mit speciale (Bregnsbo, Michael (1992b)), og har i det store og hele virket hensigtsmæssig, den har kunnet rumme og ramme. Lad være at der er et par emner i denne afhandling, der falder lidt skævt i forhold til gruppeinddelingen. Det har dog ikke været værre, end at man v.h.j.a. grupperne kunne finde de emner, man ønskede, blot skulle man undertiden søge i mere end én gruppe for at få det ønskede emne dækket tilstrækkeligt ind.

2. Eksempel på ASKSAM-post

```
file: DEGNENS          RECORD QUERY
<Esc> done  Print  Hypertext  Last-screen  Update  <other> next-screen
møller, a.m.
```

```
Præstens navn[ Møller, A.M. ]
Fødeår[1726 ]           Embede[sgpr.V.Åby-Åstrup v.Fåborg ]
Titel[Evang.Præd., p.442 ]
Trykkeår[1779 ]         Evt.dato[6.s.e.P. ]           Prædikentype[a ]
Bemærkninger[          ]
```

Tekst[kristendomskundskab og andagtsøvelser aftager mere og mere. Lærere i
og skole og de, der beskikket dem, er ej uden skyld heri]

```
Gruppe[24  ]Gruppe[37  ]Gruppe[43  ]
```

[illegible]

Præstens navn[Møller, A.M.]

Fødselsår[1726] Embede[egpr.V.&by-Åstrup v.Fåborg]

Titel[Evang. Pred., p.534]

Trykkeår[1779] Evt.dato[4.s.e.Tr.] Prædikentype[a]

Bemerkungen[]

Tekst[vi skylder øvrigheden og dem, der har ret til at byde over andre, lydighed. Også uretfærdige øvrigheder skal adlydes]

```
Gruppe[9  ]Gruppe[28  ]
```

[illegible]

-MORE-

Nærmere oplysninger om præsten Andreas Madsen Møller kan findes i listen over præsternes levnedsløb (VI). Titlen på pågældende prædikensamling kan nøjere identificeres v.h.j.a. bibliografien over prædikener (V.). Hvad de forskellige typer prædikener dækker over, er der redegjort for i kommentarerne til tabellerne i hovedafsnit VIII. De forskellige emnegrupper er beskrevet ovenfor. Det ses altså, at den første af de to poster har berørt emnerne "gejstligheden" (gruppe 24), "almueskoler og disses lærere" (gruppe 37) og "tidens mangel på religiøsitet" (gruppe 43). Den anden post vedrører emnerne "forholdet mellem øvrighed og undersåtter" (gruppe 9) og "forholdet mellem herskab og tjenestefolk generelt" (gruppe 28). En del af indholdet er genstand for nærmere analyse på side 230f.